

Eesti muuseumide aastaauhindade 2020 laureaadid

Muuseumikogu arendaja 2020

Eesti pärand välismaal: kogumine ja kättesaadavaks tegemine ERMis

Projekti teostaja: Riina Reinvelt

Eesti Rahva Muuseum

Kogumistöö ei ole üheaastane projekt. Et mingis vallas tekiks esinduslik kogu, mis võimaldab teha uurimistööd ja koostada näitusi, selleks on vaja vaeva näha aastaid. Väliseesti pärand asub enamasti eraisikute valduses. Aega kulub kogukonna usalduse võitmisele ja sageli võtab mõne kogu või kollektsiooni kaugelt Eestisse saamine mitmeid aastaid usalduslikku kirjavahetust ning lõpuks ka transpordi organiseerimist. Samavõrd oluline kui aktiivne ja teadvustatud kogumine, on materjali kättesaadavaks muutmine läbi kiire korrastamise, süstematiseerimise, digiteerimise ja sisestamise Muuseumide infosüsteemi. Sellele järgnevad juba ettekanded seminaridel ja konverentsidel, näituste koostamine, artiklite kirjutamine, sotsiaalmeedias kajastamine.

Konserveermistöö 2020

Hiiumaa Kuriste kiriku „Peaingel Gabriel“ kujutisega ikonostaasi ukse konserveerimine ja eksponeeritavuse taastamine

Projekti teostajad: Maria Lillepruun ja Harle Poomann

Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum

Hiiumaa Kuriste kiriku „Peaingel Gabriel“ kujutisega ikonostaasi uks saabus SA EVM Konserveerimis- ja Digiteerimiskeskusesse Kanut katastroofilises seisukorras, olles väga tugeva putukakahjustusega. Poolteist aastat kestnud konserveerimine ja eksponeeritavuse taastamine nõudis konservaatoritelt mitte ainult materjali tundmist ja käelist oskust, aga ka palju leidlikkust ja avatust innovaatilistele lahendustele. Suurepärase lõpptulemuseni viinud konserveerimistehnika valik põhines rohkem praktilistel katsetel ja tõenäoliselt rakendati sedalaadi meetodit Eestis esmakordselt.

Muuseumihariduse edendaja 2020

Eesti kultuuri kursus „Ela eestlaste elusid“

Projektijuhid: Virve Tuubel, Aivi Ross, Kaari Siemer

Töörühma liikmed: Alex Fadeev (semiootik, TÜ Transmeedia uurimisrühm), Ave Kikas (muuseumiõpetaja), Kaie Koppel (semiootik, projekti mentor), Anti Lillak (muuseumiõpetaja), Diana Loot (muuseumiõpetaja), Natalia Pyllu (muuseumiõpetaja), Anna Liisa Regensperger (muuseumiõpetaja), Merit Rickberg (semiootik, TÜ Transmeedia uurimisrühm), Aivi Ross (täiskasvanuhariduse koordinaator), Kaari Siemer (hariduskeskuse juhataja), Virve Tuubel (metoodik)

Eesti Rahva Muuseum

Alates 2018. aastast on Eesti Rahva Muuseum korraldanud **eesti kultuuri lühikursust "Ela eestlaste elusid"** uus-sisserändajatele ja vähelõimunud püsielanikele, et märgata ja kõnetada Eestisse saabuvaid inimesi, viia kokku siinsete kogukondadega, vahetada kultuurikogemusi ning tutvustada eesti kultuuri. Viiest õppepäevast ja –käigust koosneval kursusel on tänaseks osalenud üle 600 inimese. Osalejaid on olnud kogu maailmast – esindatud on Tšiili, Mehhiko, Brasiilia, USA, Kanada, Venemaa, Hiina, Jaapan, enamik Euroopa riike ja Aafrika.

Teadustrükis 2020

Eesti Vabadussõja ajalugu I ja II

Autorid: Lauri Vahtre, Peeter Kaasik, Reigo Rosenthal, Ago Pajur, Hellar Lill, Toe Nõmm, Taavi Minnik, Tõnu Tannberg, Toomas Hiio, Urmas Salo

Retsensendid: Jaak Pihlak, Kaarel Piirimäe, Arto Oll, Aare Hörn, Madis Mikko

Koostaja ja toimetaja: Lauri Vahtre

Eesti sõjamuuseum – kindral Laidoneri muuseum

Vabadussõda on eestlaste ajaloo seni kõige ülevam ning ühtlasi ka kõige maisem ja asjalikum lehekülg, sest Eesti riik rajati Vabadussõja käigus ja rahvagi liitis lõplikult just see sõda. Seetõttu on oluline, et Vabadussõja käiku, selle tõuse ja mõõnu ning sõjaga kaasnenud õppetunde jätkuvalt teataks ning tuntaks.

Teadusüritus 2020

„Fotograafia retušeerimata ajalaugu”

Peakorraldajad: Indrek Grigor ja Šelda Puķīte

Tartu Kunstimuuseum

Teosed võivad hävida ning autorid unarusse vajuda, kuid lähemal vaatlusel selgub, et hävinud ja unustatu ei ole laiemast kultuuriruumist siiski kuskile kadunud ja avaldab meile kõigest hoolimata jätkuvalt mõju. Neid reprodutseeritakse raamatutes, nad on kohal näitustel, ning nende autoreist räägitakse konverentsidel.

Ajutine näitus 2020

Näitus “Hirmus armas nahkhiir”

Kuraatorid: Lennart Lennuk, Ulla Villem

Kujundaja: Teele Strauss, Liina Kittask (Motor)

Haridusprogrammi koostaja: Marko Valker (MTÜ Naaskelnokk), Eesti Loodusmuuseumi pedagoogid

Meeskond: Laura Reinurm, Sander Olo ja ülejäänud muuseumipere, Helen Küppas/ projektijuht (Motor), Frost FX (Animatsioonid), Pelle Nugis (topised ja mulaažid), Gundega Kampe-Pērsone (liikide illustratsioonid), Sigrid Ots (keeletoietus), Luisa tõlkebüroo (tõlked), Oliver Kalda ja Rauno Kalda (konsultatsioonid), Ekke Västrik, Ethel Tamm, Elo Rospel, Jukka-Pekka Jäppinen, Lauri Klein, Lauri Lutsar, Maili Metsalu, Matti Masing, Renno Reinurm, Sten-Olle Moldau, Viesturs Vintulis, Eestimaa Looduse Fond
Eesti Loodusmuuseum

See on näitus, mis mitte ainult ei näita vaid lubab ka nahkhiireks kehastuda. Mängulised eksponaadid aitavad õppida läbi katsetamise ja julgustavad lähenema tundmatule. „Hirmus armas nahkhiir“ õpetab Sulle, mis tunne on olla nahkhiir ja murrab müüte.

Püsinäitus 2020

Näitus “Meri tornis”

Peakuraator Urmas Dresen ja kuraatorid Priit Lätti, Feliks Gornischeff, Teele Saar, Mihkel Karu
Ekspositsiooni projektijuht Karen Jagodin

Arhitektuur: KOKO Arhitektid

Raivo Kotov, Andrus Kõresaar, Indrek Mikk, Ingrid Viskus, Anu Ahi, Lea Laidra, Eleriin Tekko, Raili Paling, Liis Lindvere, Kadri Kaldam, Sten-Mark Mändmaa, Jaanus Männik, Kristo Rämson

Sisearhitektuur: Inphistica Technology Raul Kalvo, Helen Oja, Artur Stashkevitch, Lauri Läänelaid, Andrea Miku

Ekspositsiooni graafiline kujundus: Polaar Studio Robi Jõelet, Kadri-Maria Mitt, Joonas Tensing, kaastöö: Pamela Sume, Elis Kitt.

Haridusprogrammi koostaja: Kristel Soidra (Eesti Meremuuseum)

Heinu Klaas, projekti üldjuht (Eesti Meremuuseum)

Hene-Riin Männik, ehituse ja halduse projektijuht (Eesti Meremuuseum)

Eesti Meremuuseumi projektimeeskond: Urmas Dresen, Külli Vainsalu, Raissa Tross, Maie Tooming, Gerly Heinsoo, Kristina Milbach, Herman Miller, Marge Rahu, Öne Mets

Kaaskuraatorid: Juhan Kreem (Tallinna Linnaarhiiv), Maili Roio (Muinsuskaitseamet),

Anatoli Alop (TTÜ Eesti Mereakadeemia), Erki Tammiksaar (Eesti Maaülikool).

Konsultandid: Enn Küng, Jaak Valge, Hannes Vinnal (Tartu Ülikool), Heino Punab, Rein Albri, Anatoli Alop (TTÜ Mereakadeemia), Peedu Sammalsoo, Marie Kõiver; Heikki Häyhä ja Eero Ehanti (FOG, Soome); Erki Tulk; Enn Kreem.

Museaalide konserveerimine ja kogude ettevalmistamine, Eesti Meremuuseumi meeskond: Ruth Ristmägi, Eve Paavel, Mihkel Karu, Evelyn Silmet, Andres Eero, Svetlana Torba ning partnerid: Theodora Kormpaki, Jüri Žurba, Lauri Pärna (KLG Eesti As), Raivo Plado (Plado Art Services),

Konserveerimis- ja digiteerimiskeskus Kanut, Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool, Eesti Rahvusraamatukogu restaureerimiskeskus ja FOG (Soome), Karina Tõeleid (Lipuvabrik) Eksponaadid paigaldas Inimesed vaatavad merele OÜ: Villu Plink, Eve Margus-Villems, Piret Hirv, Kristiina Laurits ja Siltau Systems

Digi- ja AV lahendused: Platvorm

Käed-külge lahenduste teostus: MOTOR Agency

Trükitööd: Digitrükk

Sihtasutus Eesti Meremuuseum

Eestlased võivad uhked olla oma meresõidu- ja meremuuseumi traditsiooni üle. Paksu Margareeta uue püsiekspositsiooni loomisele hoo ja mõtte andnud unikaalne keskaegne laevavrakk tervitab nüüd muuseumis nii suuri kui väikeseid külastajaid, juhatades sisse kireva loo kaubanduslikust meresõidust keskajast kuni tänapäevani välja. Kandev roll on ka erinevate ajastute laevade mudelitel, millest osadel on nüüd jutustada oma paeluv lugu. Meri tornis!

Muuseumiarendaja 2020

Paks Margareeta renoveerimine muuseum-külastuskeskuseks

Projekti juhtimine : Heinu Klaas, Hene-Riin Männik, Karen Jagodin
Projektimeeskond: Urmas Dresen, Külli Vainsalu, Raissa Tross, Maie Tooming, Gerly Heinsoo, Kristina Milbach, Herman Miller, Marge Rahu, Õne Mets
Sihtasutus Eesti Meremuuseum

Meremuuseumi Paksu Margareeta arendusprojekt avas keskaegse kompleksi külastajatele täielikult ja lõi seega ka mitmeid uusi võimalusi. Samm sammu haaval leiti tasakaal nii üllatuslikult ilmsiks tulnud kui ka varasemalt eeldatud muinsusväärtuste ja kaasaegse muuseumi vajaduste vahel. Projekti tulemusel pääsevad kõik huvilised, olenemata vanusest või erinevatest vajadustest, uuele püsiekspositsioonile paremini ligi nii füüsiliselt kui ka sisuliselt.

Kogukonna sõber 2020

Lada 50 – rännak nõukaaja autokultuuri radadel

Projekti teostajad: Kanni Kallastu, Annika Kupits, Paavo Kroon

Projektiga seotud isikud ja institutsioonid: Kogu Eesti Maanteemuuseumi meeskond, Eesti Ladaklubi, Lada Ride, Vanatehnikaklubi Levatek, Võru Vanatehnikaklubi Vänt, MTÜ Meeste Garaaž

Eesti Maanteemuuseum

Ühel läinud aasta juulikuu päeval vuras Eesti Maanteemuuseumi juurde 230 vana Ladat ning ajaloolist sündmust tuli uudistama üle 2000 inimese. Nii tähistas muuseum automargi 50. juubelit. Suurejoonelistele sünnipäevapidustustele eelnes Lada mälestuste kogumisaktsioon, millega varuti järgnevateks uurimustöödeks 45lt Lada omanikult mälestusi ja fotosid sõiduki soetamisest nõukaajal ja sellega tehtud sõitudest.

Eriauhind 2020

Sotsiaalse närviga algatus: Eesti muuseumipedagoogide koostöövõrgustiku aktiveerimine eriolukorra ajal ja koroonakriisis. Veebikohtumised ja e-õppematerjalide kogumisaktsioon

Projekti eestvedajad: Liisi Selg, Jelena Tšekulajeva, Maarja Kõuts ja Karel Zova

Töörühmas muuseumihariduse eestvedajad paljudest Eesti muuseumidest